

WIELKIE PROBLEMY MAŁYCH LUDZI

JEŚLI TWOJE DZIECKO PREZENTUJE CHOĆ KILKA Z PONIŻSZYCH ZACHOWAŃ
- ZGŁOŚ SIĘ!

Autyzm wczesnodziecięcy, autyzm atypowy, cechy autystyczne, całościowe zaburzenia rozwoju, zaburzenia spektrum autyzmu

- dziecko ma **zaburzenia socjalizacji**: ograniczoną umiejętność naśladowania czynności (np.: klaskania) lub brak tej umiejętności, nie pokazuje zabawek i innych przedmiotów, nie interesuje się innymi dziećmi lub traktuje je dziwnie, nie potrafi rozpoznawać emocji innych, ma ubogi repertuar zabaw „na niby”, udawania, szczególnie w zakresie wyobraźni społecznej (nie potrafi „bawić się w dom”), przebywa w „swoim własnym świecie”, preferuje zabawy w samotności, ma dziwaczne kontakty z dorosłymi (nadmierna poufałość lub ignorowanie)

- dziecko prezentuje **zaburzenia komunikacji**: ma zaburzenia rozwoju językowego szczególnie w sferze rozumienia, nietypowy sposób postępowania się językiem, słabo reaguje na własne imię, ma zaburzenia komunikacji niewerbalnej np. brak umiejętności wskazywania palcem oraz problemy z wodzeniem wzrokiem, nie potrafi wykorzystać uśmiechu w sytuacjach społecznych, nie dzieli z innymi radości, nie reaguje na uśmiech innych

- dziecko wykazuje **nietypowe / stereotypowe wzorce zachowań**: nadwrażliwość na dźwięki i dotyk, nietypowe reakcje sensoryczne, manieryzmy ruchowe, gryzienie / bicie / agresja wobec rówieśników, nieposłuszeństwo wobec dorosłych, przesadne przywiązanie do rutyny / brak umiejętności radzenia sobie ze zmianami, powtarzalne schematy zabawy zabawkami (np.: ustawianie przedmiotów w rzędy, włączanie i wyłączanie światła bez względu na reprimendy).

Od lat obserwuje się wzrost zachorowalności / rozpoznawalności zaburzeń autystycznych: według najnowszych badań 1 / 150 dzieci może mieć pewne zaburzenia ze spektrum autyzmu.

Część z nich pokazuje wyraźne nieprawidłowości od urodzenia, u innych obserwuje się zatrzymanie się, lub nawet cofnięcie (regres) po okresie względnie prawidłowego rozwoju. Zwykle nie ma jednoznacznie prawidłowego rozwoju poprzedzającego wystąpienie objawów autystycznych.

NIE LEKCEWAŻYĆ OBJAWÓW

U 60% dzieci pierwsze symptomy pojawiają się w **pierwszym roku życia**, bardzo często zdarza się jednak, że **uchodzą one uwadze otoczenia**. U około 30% w **drugim roku życia** dziecko **przestaje się komunikować z otoczeniem**.

Większość rodziców dzieci z rozpoznanymi zaburzeniami autystycznymi podaje, że zanim została postawiona diagnoza, wielokrotnie wyrażali zaniepokojenie rozwojem dziecka i zwracali na ten fakt uwagę lekarzowi pierwszego kontaktu.

Jest to istotne tym bardziej, że do znanych czynników prognostycznych należą: wczesne rozpoznanie - optymalnie 2 rok życia, intensywność terapii, w tym głównie pracy nad rozwojem komunikacji (w 2-3 roku życia) oraz poziom rozwoju poznawczego w momencie rozpoznania.

Na aż dwa z wymienionych czynników mamy wpływ!

Jeśli u Twojego dziecka Ty lub ktoś z otoczenia zauważył niepokojące symptomy w zachowaniu lub odczuwaniu zmysłowym, na przykład: nieraz wydaje się być głuche - kiedy indziej słyszy; zakrywa uszy przy dźwiękach odkurzacza, sokowirówki itp.; czasami wypowiada słowa lub zdania - ale nie rozmawia; czasami wydaje się, że nie czuje bólu lub zimna, a czasami unika nawet dotyku lub pogłaskania, nie przytula się; je tylko wybrane potrawy, stale te same, nie chce nic nowego; często płacze, jest marudne, źle śpi w nocy, nie chce nic robić - lub robi tylko to, co samo chce; unika towarzystwa dzieci i osób dorosłych, jazdy autobusem, pociągiem - lub występują inne dziwne zachowania - **koniecznie sprawdź to u specjalisty.**

Postawienie konkretnej jednoznacznej diagnozy w możliwie najwcześniejszym wieku jest konieczne zarówno ze względu na zapewnienie dziecku odpowiedniej terapii, jak i ewentualnych świadczeń, a także ma ogromne znaczenie psychologiczne dla rodziców, którzy nie mogą żyć długo w niepewności.